

Konservative Folkeparti fremlægge vores synspunkter på de to lovforslag.

For så vidt angår forslaget om oprettelse af en domstolsstyrelse, er vi fra konservativ side meget skeptiske. Forslaget er jo en udløber af den debat om magtens tredeling, hvor Justitsministeriet har måttet stå for skud med mange forskellige påstande om sammenspisthed og om, at det skulle være uforeneligt med principperne i grundloven, at justitsministeren har domstolene under sig.

At justitsministeren har domstolene som ressortområde, har efter min mening aldrig givet anledning til andet end teoretiske problemer. Det har justitsministeren jo også selv anført i bemærkningerne til lovforslag nr. L 21, hvor der står:

»Regeringen finder endvidere anledning til at pege på, at der ikke er belæg for, at den omstændighed, at Justitsministeriet indtil nu har haft administrationen af både domstole, politi og anklagemyndighed under sit ressort, har givet anledning til en sammenblanding af den dømmende og den udøvende magt. Justitsministeriet har . . . således fuldt og helt respekteret hensynet til domstolenes uafhængighed.«

Det afgørende for os er domstolenes uafhængighed i relation til de domme, der bliver afsagt, det er ikke den administrative uafhængighed, som der ved lovforslaget om oprettelse af en domstolsstyrelse er lagt op til. Det, der adskiller regeringens tanker på det her område fra De Konservatives tanker, er spørgsmålet om ministerens ansvar. Det er for os helt væsentligt.

Ved forslaget lægges hele ansvaret over til den foreslåede Domstolsstyrelse. Ministeren fratages instruktionsbeføjelser og det administrative ansvar for domstolene.

Vi mener, at det er vigtigt at holde fast i ministeransvaret. Hvordan sikrer vi os, at berammelsestiderne ikke løber løbsk, og hvordan sikrer vi os, at det rent bevillingsmæssigt ikke løber løbsk? Hvad hvis bestyrelsen ikke kan holde budgetter og økonomi? Ministeren kan ikke afskedige hele bestyrelsen, hvis uansvarlighed viser sig. Han kan alene indbringe spørgsmålet om afsættelse af enkelte bestyrelsesmedlemmer, hvis bestyrelsesmedlemmer gør sig skyldige i grov forsømmelse. Forsømmelse i al almindelighed er således ikke tilstrækkeligt.

Forslaget vil med andre ord betyde en fuldstændig udhuling af ministeransvaret. Justitsministeren skal ikke længere stå til ansvar over

for Folketinget. Hvis Folketinget vil have svar på spørgsmål, der vedrører domstolene, skal justitsministeren være budbringer mellem domstolsstyrelse og folketing, men intet selvstændigt ansvar have.

Jeg skal i den forbindelse også pege på de betænkeligheder, bl.a. Rigsrevisionen har peget på. Vedtages forslaget uændret, rejser det efter konservativ opfattelse spørgsmålet, om Rigsrevisionen og Statsrevisorerne overhovedet kan udføre deres opgave på betryggende vis i forhold til den nye styrelse.

Med andre ord: Vi mener ikke, at det her forslag vil medføre særlig meget positivt. Hensynet til den daglige administration og det politiske ansvar vejer for os tungere end det, vi opfatter som en pseudodiskussion om magtens tredeling. Som jeg nævnte tidligere: Vi kan i hvert tilfælde ikke se, at der har været eksempler på, at der skulle have været nogen problemer tidligere.

Meldingen fra Det Konservative Folkeparti er derfor helt klar: Når det gælder udnævnelse og rekruttering, kan vi i store træk følge forslaget; det vender jeg tilbage til. Når det gælder domstolenes administrative og bevillingsmæssige beføjelser, er vi ganske uenige; men vi går ud fra, at regeringen ønsker et bredt politisk grundlag for denne lovgivning, og at ministeren er indstillet på at forhandle det her spørgsmål. For os er det ganske afgørende, at der fortsat gælder et ministeransvar i forhold til økonomiske og forvaltningsmæssige dispositioner.

Så vil jeg vende mig til det andet lovforslag, nr. L 22, som indeholder dels redaktionelle ændringer i forbindelse med L 21, dels en række nye forslag.

Der er seks nye forslag:

Det foreslås, at dommere rekrutteres bredere, end tilfældet er i dag. Jeg vil endnu engang slå fast: Vi har ingen problemer med det nuværende system. Vi er jo ikke Konservative for ingenting. Vi har for så vidt heller ingen problemer med ministerens forslag. Det afgørende for Det Konservative Folkeparti er, at man rekrutterer de absolut bedste jurister til dommerstillingerne. I øvrigt rekrutteres også i dag folk uden for systemet, og jeg tror personligt ikke på, at der vil være mange advokater, der også er kvalificeret til at være dommere, som vil søge dommergerningen.

Men at der i fremtiden også skal lægges vægt på en mere alsidig rekruttering med forskelligt erfaringsgrundlag, er et forslag, vi godt kan